TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2015. gada 23. aprīlī*

Apelācija — Konkurence — Aizliegtas vienošanās — LESD 101. pants un EEZ līguma 53. pants — Šķidro kristālu displeja (LCD) paneļu pasaules tirgus — Cenu noteikšana — Naudas sodi — Pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai (2006. gads) — 13. punkts — Pārdošanas apjoma vērtības noteikšana — Kopuzņēmums — Mātesuzņēmumu pārdevumu ņemšana vērā — Paziņojums par atbrīvojumu no naudas soda un tā apmēra samazināšanu aizliegtu vienošanos lietās (2002. gads) — 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļa — Daļējs atbrīvojums no naudas soda — Pierādījumi par faktiem, kurus Komisija iepriekš nezināja

Lieta C-227/14 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2014. gada 7. maijā iesniedza

LG Display Co. Ltd , Seula (Dienvidkoreja),

LG Display Taiwan Co. Ltd , Taipeja (Taivāna),

ko pārstāv *A. Winckler* un *F.-C. Laprévote*, advokāti,

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

otra lietas dalībniece –

Eiropas Komisija, ko pārstāv *F. Ronkes Agerbeek* un *P. J. O. Van Nuffel*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] (referents), tiesneši K. Toadere [*C. Toader*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerāladvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 26. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – angļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu apelācijas sūdzību *LG Display Co. Ltd* (turpmāk tekstā – "*LGD*") un *LG Display Taiwan Co. Ltd* (turpmāk tekstā – "*LGDT*") lūdz daļēji atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas spriedumu lietā *LG Display* un *LG Display Taiwan*/Komisija (T-128/11, EU:T:2014:88; turpmāk tekstā - "pārsūdzētais spriedums"), kurā tā, pirmkārt, grozīja Komisijas 2010. gada 8. decembra Lēmumu C(2010) 8761, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [LESD] 101. pantu un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 53. pantu (Lieta COMP/39.309 - *LCD*), kura kopsavilkums tika publicēts 2011. gada 7. oktobra *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 295, 8. lpp.; turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums"), nosakot naudas sodu, kurš tām šī lēmuma 2. pantā tika uzlikts solidāri, EUR 210 000 000 apmērā un, otrkārt, pārējā daļā noraidīja to prasību minēto lēmumu daļēji atcelt, ciktāl tas attiecas uz [apelācijas sūdzības iesniedzējām], kā arī samazināt šī naudas soda apmēru.

Atbilstošās tiesību normas

2 Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101]. un [102]. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 23. panta 2. un 3. punktā ir paredzēts:

"2. Komisija ar lēmumu var uzlikt soda naudas [naudas sodus] uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, ja tās tīši vai nolaidības dēļ:

a) pārkāpj [LESD 101.] vai [102.] pantu [..]

[..].

Attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalās pārkāpumā, soda nauda [naudas sods] nepārsniedz 10 % no tās kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

[..]

3. Nosakot soda naudas [naudas sodu] apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu."

3 Saskaņā ar šīs regulas 31. pantu:

"Eiropas Kopienu Tiesai ir neierobežota jurisdikcija pārskatīt lēmumus, ar kuriem Komisija noteikusi soda naudu vai periodiska soda naudu. Tā var atcelt, samazināt vai palielināt uzliktos naudas sodus vai periodiskos kavējuma maksājumus."

4 Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.; turpmāk tekstā – "Pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai") 6. punktā ir paredzēts:

"[..] pārkāpumā iesaistīto preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu saistībā ar pārkāpuma izdarīšanas ilgumu uzskata par piemērotu kompensācijas vērtību, kur parādās gan pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, gan katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma vainas īpatsvars. [..]"

5 Šo pamatnostādņu sadaļas "Naudas soda pamatsumma" 13. punktā ir noteikts:

"Lai noteiktu naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši [..] iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu [apjoma vērtību] atbilstošajā [Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ)] teritorijā [..]."

6 Komisijas paziņojuma par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] samazināšanu karteļu [aizliegto vienošanos] gadījumos (OV 2002, C 45, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "Paziņojums par iecietību") 23. punkta b) apakšpunktā ir paredzēti dažādi naudas sodu samazinājumi, kurus uzņēmumi var saņemt atbilstoši secībai, kādā tie ir snieguši informāciju. Šīs tiesību normas pēdējā daļa ir formulēta šādi:

"Turklāt, ja uzņēmums iesniedz pierādījumus, kas attiecas uz Komisijai iepriekš nezināmiem faktiem, kuri tieši attiecas uz iespējamā karteļa nopietnumu [iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu] vai ilgumu, Komisija neņem tos vērā, nosakot sodanaudu [naudas sodu] uzņēmumam, kas iesniedzis šos pierādījumus."

Tiesvedības priekšvēsture un strīdīgais lēmums

7 Tiesvedības priekšvēsture un strīdīgais lēmums, kā tie izriet no pārsūdzētā sprieduma 1.–31. punkta, var tikt apkopoti šādi.

8 *LGD* ir atbilstoši Korejas tiesībām dibināta sabiedrība, kura kontrolē visā pasaulē reģistrētu un šķidro kristālu displeju ar aktīvo matricu (turpmāk tekstā – "*LCD*") ražošanā darbojošos sabiedrību grupu. *LGD* tika izveidota 1999. gada 26. jūlijā ar kopuzņēmuma nolīgumu, kas noslēgts starp atbilstoši Korejas tiesībām dibinātu sabiedrību *LG Electronics Inc.* (turpmāk tekstā – "*LGE*") un atbilstoši Nīderlandes tiesībām dibinātu sabiedrību *Koninklijke Philips Electronics NV* (turpmāk tekstā – "*Philips*"). Laikposmā no 1999. gada 26. jūlija līdz 2004. gada 23. jūlijam *LGE* un *Philips* katra bija puses *LGD* kapitāla turētāja. Pēc tam to attiecīgās daļas samazinājās līdz 37,9 % un 32,87 %.

9 *LGDT* ir atbilstoši Taivānas tiesībām dibināta sabiedrība, kas pilnā apmērā ir *LGD* meitasuzņēmums un darbojas *LCD* ražošanas un piegādes [jomā].

10 2006. gada pavasarī *Samsung Electronics Co. Ltd* (turpmāk tekstā – "*Samsung*"), atbilstoši Korejas tiesībām dibināta sabiedrība, iesniedza Komisijai pieteikumu, lai atbilstoši Paziņojumam par iecietību saņemtu atbrīvojumu no naudas soda. Šajā ziņā *Samsung* informēja, ka starp vairākiem uzņēmumiem, tostarp *LGD* un *LGDT*, pastāv aizliegta vienošanās attiecībā uz noteiktiem *LCD* veidiem.

11 2006. gada 17. jūlijā arī *LGD* Komisijai iesniedza pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda atbilstoši šim paziņojumam.

12 2006. gada 23. novembrī Komisija *Samsung* piešķīra nosacītu atbrīvojumu no naudas soda saskaņā minētā paziņojuma 15. punktu, taču atteicās to piešķirt *LGD*.

13 2009. gada 27. maijā Komisija uzsāka administratīvo procesu un pieņēma paziņojumu par iebildumiem, kurš tika adresēts sešpadsmit sabiedrībām, tostarp apelācijas sūdzības iesniedzējām, kā arī *LGE* un *Philips*. Šajā paziņojumā par iebildumiem tika izskaidroti tostarp iemelsi, kuru dēļ, piemērojot Vispārējās tiesas judikatūru, pēdējās minētās ir uzskatāmas par solidāri atbildīgām par *LGD* izdarītajiem pārkāpumiem.

14 Paziņojuma par iebildumiem adresāti rakstveidā informēja Komisiju par savu viedokli attiecībā uz pret tiem izvirzītajiem iebildumiem noteiktajā termiņā. Turklāt vairāki no šiem adresātiem, tostarp apelācijas sūdzības iesniedzējas, izmantoja savas tiesības tikt uzklausītiem tiesas sēdē, kas notika 2009. gada 22. un 23. septembrī.

15 2010. gada 1. februārī *LGD* iesniedza pieteikumu, kas balstīts uz Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējo daļu, kurā tā lūdza daļēju atbrīvojumu attiecībā uz tās līdzdalību aizliegtās vienošanās [īstenošanā] 2005. un 2006. gadā.

16 Ar 2010. gada 4. marta informācijas pieprasījumu un 2010. gada 6. aprīļa to papildinošu vēstuli lietas dalībnieces tika uzaicinātas tostarp iesniegt Komisijai datus par pārdošanas apjomu, kurš tiks ņemts vērā naudas soda pamatsummas aprēķināšanai, un sniegt to apsvērumus šajā jautājumā. *LGD* uz to attiecināmos datus paziņoja 2010. gada 21. aprīļa vēstulē.

17 2010. gada 8. decembrī Komisija pieņēma strīdīgo lēmumu. Tas tika adresēts sešām no sešpadsmit sabiedrībām, kuras ir paziņojuma par iebildumiem adresātes, tostarp apelācijas sūdzības iesniedzējām un *Samsung*. Turpretī *LGE* un *Philips* tajā vairs nebija minētas.

18 Strīdīgajā lēmumā Komisija konstatēja, ka starp sešiem lieliem *LCD* starptautiskiem ražotājiem, tostarp apelācijas sūdzības iesniedzējām un *Samsung*, pastāv aizliegta vienošanās, kas attiecas uz divām *LCD* – kas ir divpadsmit collu vai lielāki – kategorijām, proti, *LCD*, kas paredzēti tādām informācijas tehnoloģijām kā kompaktie portatīvie datori un datoru monitori, un *LCD*, kas paredzēti televizoriem (turpmāk tekstā kopā – "ar karteli aptvertie *LCD*").

19 Atbilstoši strīdīgajam lēmumam šī aizliegtā vienošanās izpaudās kā vienots un turpināts LESD 101. panta un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "EEZ līgums") 53. panta pārkāpums, kas ilga vismaz no 2001. gada 5. oktobra līdz 2006. gada 1. februārim. Šajā laikposmā starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem bija notikušas vairākas daudzpusējas sanāksmes, kuras tie sauca par "Kristāla sanāksmēm". Šīm sanāksmēm nepārprotami bija pret konkurenci vērsts mērķis, jo tajās dalībniekiem bija iespēja it īpaši noteikt ar karteli aptverto *LCD* minimālo cenu, pārrunāt savas cenu prognozes, lai novērstu cenu samazināšanos un saskaņotu cenu paaugstināšanu, kā arī ražošanas līmeņus. Pārkāpuma laikposmā aizliegtās vienošanās dalībnieki tikās arī divpusējās sanāksmēs un bieži apmainījās ar informāciju par "Kristāla sanāksmēs" aplūkotajiem jautājumiem. Tie turklāt veica pasākumus, lai pārliecinātos, vai šajās sanāksmēs pieņemtie lēmumi tiek izpildīti.

20 Ar strīdīgo lēmumu uzlikto naudas sodu noteikšanai Komisija izmantoja pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai. Tās piemērojot, Komisija noteica ar karteli aptverto *LCD*, kurus pārkāpums skar tieši vai netieši, pārdošanas apjomu vērtību. Šajā ziņā tā noteica trīs šādas aizliegtās vienošanās dalībnieku īstenotās pārdošanas kategorijas:

— "tiešas pārdošanas apjoma EEZ" kategorija, kas ietver ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomu citam uzņēmumam EEZ,

— "tiešas pārdošanas apjoma EEZ, izmantojot pārveidotas preces" kategorija, kas ietver ar karteli aptverto *LCD*, kuri grupas, kurā ietilpst ražotājs, ietvaros ir iebūvēti galaprodukti, kuri tiek pārdoti citam uzņēmumam EEZ, pārdošanas apjomu, un

— "tiešas pārdošanas apjoma" kategorija, kas ietver ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomu citam uzņēmumam, kurš atrodas ārpus EEZ un kurš pēc tam iebūvē šos *LCD* galaprodukti, kurus tas pārdod EEZ.

21 Tomēr Komisija uzskatīja, ka tā var ņemt vērā tikai pirmās divas iepriekš minētās kategorijas, jo trešās kategorijas iekļaušana nav vajadzīga, lai noteiktie naudas sodi varētu sasniegt pietiekami atturošas iedarbības līmeni.

22 Runājot par apelācijas sūdzības iesniedzējām, Komisija, neraugoties uz to iebildumiem, uzskatīja, ka nozīmīgā pārdošanas apjoma vērtība būtu aprēķināma, ņemot vērā arī to pārdošanas apjomu *LGE* un *Philips*. Pirmkārt, ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjoms šīm pēdējām minētajām sabiedrībām arī esot bijis apspriežu starp attiecīgās aizliegtās vienošanās dalībniecēm priekšmets un, otrkārt, cenu saistībā ar šo pārdošanas apjomu esot ietekmējuši tirgum raksturīgie apstākļi, proti, ar karteli aptverto cenu pastāvēšana.

23 Komisija naudas soda apmēra noteikšanai ir ņēmusi vērā arī Paziņojumu par iecietību. Šajā ziņā tā vispirms apstiprināja pilnīgu *Samsung* piešķirto atbrīvojumu. Pēc tam tā samazināja par 50 % naudas soda apmēru, kas uzlikts apelācijas sūdzības iesniedzējām, pierādījumu, kurus tās sniedza un kuriem bija augsta pievienotā vērtība salīdzinājumā ar tiem pierādījumiem, kuri jau bija Komisijas rīcībā, dēļ atbilstoši šī paziņojuma 21. punktam un 23. punkta b) apakšpunkta pirmajam ievilkumam. Visbeidzot tā apmierināja apelācijas sūdzības iesniedzēju pieteikumu piešķirt daļēju atbrīvojumu no naudas soda, bet tikai attiecībā uz 2006. gadu. Komisijas ieskatā tikai saistībā ar šo pēdējo minēto gadu apelācijas sūdzības iesniedzēju sniegtā informācija bija tādu faktu pierādījumi, kurus tā iepriekš nezināja. Turpretī attiecībā uz 2005. gadu apelācijas sūdzības iesniedzēju sniegtā informācija papildināja informāciju, kuru Komisija jau bija saņēmusi no *Samsung*, un tātad tā nebija par faktiem, kurus šī iestāde iepriekš nezināja.

24 Ņemot vērā it īpaši šos apsvērumus, Komisija strīdīgā lēmuma 2. punktā piesprieda apelācijas sūdzības iesniedzējām solidāri samaksāt naudas sodu EUR 215 000 000 apmērā.

Pārsūdzētais spriedums

25 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 23. februārī, apelācijas sūdzības iesniedzējas minētajā tiesā cēla prasību daļēji atcelt strīdīgo lēmumu un samazināt naudas soda, kurš tām uzlikts atbilstoši šim lēmumam, apmēru.

26 Savas prasības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzīja četrus pamatus. Pirmais no šiem pamatiem attiecās uz faktu, ka Komisija kļūdaini un pārkāpjot to tiesības uz aizstāvību naudas soda apmēra aprēķinā esot iekļāvusi to iekšējos pārdošanas apjomus, un otrais no tiem attiecās uz faktu, ka Komisija kļūdaini esot atteikusi tām piešķirt atbrīvojumu no naudas soda par 2005. gadu un ka pēdējā minētā neesot izdarījusi atbilstošus secinājumus no daļējā atbrīvojuma [no naudas soda], kas tām ir piešķirts par 2006. gada janvāri.

27 Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa daļēji ir apmierinājusi šo pēdējo minēto pamatu, uzskatot, ka Komisija, aprēķinot apelācijas sūdzības iesniedzēju pārdošanas apjomu vērtību, lai aprēķinātu tām uzliekamā naudas soda apmēru, kļūdaini ir ņēmusi vērā 2006. gada janvāri. Līdz ar to, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, tā samazināja šo apmēru līdz EUR 210 000 000. Pārējā daļā Vispārējā tiesa prasību noraidīja.

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

28 Savā apelācijas sūdzībā apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza Tiesai šādus prasījumus:

— daļēji atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl tajā ir noraidīta to prasība daļēji atcelt strīdīgo lēmumu;

— daļēji atcelt strīdīgo lēmumu un, īstenojot savu neierobežoto kompetenci, samazināt tām uzliktā naudas soda apmēru un

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies gan tiesvedībā Tiesā un gan Vispārējā tiesā.

29 Komisija lūdz apelācijas sūdzību noraidīt un piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

30 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza divus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz Vispārējās tiesas kļūdu tiesību piemērošanā, pēdējās minētās pienākuma norādīt pamatojumu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kā arī acīmredzamu pierādījumu sagrozīšanu un Vispārējās tiesas pieļautu savas neierobežotās kompetences neīstenošanu attiecībā uz ar karteli aptverto *LCD*, ko *LGD* ir pārdevusi saviem mātesuzņēmumiem, pārdošanas apjoma iekļaušanu pārdošanas apjoma vērtībā, kurš ir ņemts vērā naudas soda apmēra aprēķināšanai. Otrais pamats attiecas uz kļūdu tiesību piemērošanā, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un acīmredzamu pierādījumu sagrozīšanu, kas izriet no tā, ka Vispārējā tiesa ir atteikusies piešķirt *LGD* daļēju atbrīvojumu no naudas soda par 2005. gadu.

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz ar karteli aptverto LCD*, ko* LGD *ir pārdevusi saviem mātesuzņēmumiem, pārdošanas apjoma ņemšanu vērā naudas soda apmēra aprēķināšanai*

Lietas dalībnieču argumenti

31 Šis pamats ir sadalāms divās daļās. Pirmajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 13. punkta piemērošanā, nav pietiekami tiesiski pamatojusi savu lēmumu, acīmredzami ir sagrozījusi pierādījumus, ir pārkāpusi *LGD* tiesības uz aizstāvību un nav īstenojusi savu neierobežoto kompetenci, secinot ka Komisija naudas soda aprēķināšanai vērā ņemtajā pārdošanas apjoma vērtībā varēja iekļaut visus pārdošanas apjomus, kas veikti konkrētajā tirgū. Otrajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, neievērojot samērīguma principu, nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, acīmredzami ir sagrozījusi pierādījumus un ir pārkāpusi *LGD* tiesības uz aizstāvību, apstiprinot Komisijas secinājumu, saskaņā ar kuru izskatāmais pārkāpums patiešām skāra *LGD* iekšējos pārdošanas apjomus saviem mātesuzņēmumiem.

– Par pirmā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz iespēju ņemt vērā visus pārdošanas apjomus, kas veikti tirgū, kuru skar pārkāpums

32 Ar pirmā pamata pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā iebilst, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 97. punktā ir nospriedusi, ka Komisija bija tiesīga naudas soda aprēķinā iekļaut *LGD* iekšējos pārdošanas apjomus saviem mātesuzņēmumiem tikai tādēļ, ka šie pārdošanas apjomi tika veikti tirgū, kuru skāra pārkāpums, pat ja pārkāpums minētos pārdošanas apjomus neskāra.

33 Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka, lai gan Komisijai nav pienākuma pierādīt, kuri ir tie individuālie pārdošanas apjomi, kurus skāra aizliegtā vienošanās, Vispārējā tiesa, iekļaujot visu ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomu vērtību, kas īstenota tirgū, pārdošanas apjoma vērtībā, kas ir ņemta vērā naudas soda aprēķināšanai, neraugoties uz nepietiekamiem pierādījumiem, ar kuriem varētu tikt pierādīts, ka pārkāpums attiecās uz iekšējiem pārdošanas apjomiem, kurus *LGD* ir īstenojis attiecībā pret *LGE* un *Philips*, ir pārkāpusi Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 13. punktu un

tā turklāt ir novirzījusies no Komisijas lēmumu pieņemšanas prakses, kā tā izriet it īpaši no 2008. gada 12. novembra Lēmuma C(2008) 6815, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.125 – Automašīnu stikls) un 2008. gada 11. marta Lēmuma C(2008) 926, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/38.543 – Starptautiskie pārcelšanās pakalpojumi).

34 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pietiekami tiesiski nepamatojot iemeslus, kuru dēļ ar karteli aptverto *LCD*, ko *LGD* ir pārdevis *Philips* un *LGE*, iekšējie pārdošanas apjomi būtu izkropļojuši konkurenci konkrētajā tirgū, neraugoties uz strukturālajām garantijām, kuras izslēdz, ka aizliegtā vienošanās būtu varējusi ietekmēt šos pārdošanas apjomus, jo minētie pārdošanas apjomi tiek īstenoti it īpaši ar labvēlīgu izcenojumu un līdz ar to nevar tikt uzskatīti par tādiem, kuri ir notikuši brīvā tirgū. Šajā ziņā izskatāmā lieta esot analoga tai, kurā ir pasludināts spriedums lietā *Team Relocations* u.c./Komisija (T-204/08 un T-212/08, EU:T:2011:286) par starptautiskiem pārcelšanās pakalpojumiem, kurā Vispārējā tiesa šī iemesla dēļ bija izslēgusi noteiktus pārdošanas apjomus no konkrētajā tirgū īstenotās pārdošanas apjomu vērtības.

35 Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav īstenojusi savu neierobežoto kompetenci atbilstoši LESD 261. pantam un Regulas Nr. 1/2003 31. pantam, ļaujot Komisijai bez pietiekama pamatojuma novirzīties no savas agrākās lēmumu pieņemšanas prakses, kā tā izriet it īpaši no 2007. gada 28. novembra Lēmuma C(2007) 5791, galīgā redakcija, par procesu saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.165 – Lokšņu stikls), kā arī lēmumiem, kas pieņemti koncentrācijas kontroles jomā, kuros Komisija naudas soda aprēķinā neņēma vērā iekšējos pārdošanas apjomus.

36 Ceturtkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas iebilst, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un neesot īstenojusi savu neierobežoto kompetenci, ļaujot Komisijai noteikt naudas soda apmēru, pamatojoties uz kopējo ar attiecīgo tirgu saistīto apgrozījumu. Šajā ziņā Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi *LGD* iesniegtos pierādījumus un izvirzītos argumentus, ar kuriem tiek pierādīts, ka tās iekšējos pārdošanas apjomus *LGE* un *Philips* nevarēja skart aizliegtā vienošanās, it īpaši kopuzņēmuma līguma, kas noslēgts starp šīm pēdējām divām minētajām sabiedrībām, noteikumu dēļ.

37 Piektkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas iebilst, ka Vispārējā tiesa esot norādījusi pretrunīgus pamatus attiecībā uz Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai interpretāciju. Pārsūdzētā sprieduma 97. punktā Vispārējā tiesa esot interpretējusi šīs pamatnostādnes tādējādi, ka ar tām Komisijai tiek ļauts naudas soda aprēķināšanai vērā ņemtajā pārdošanas apjoma vērtībā iekļaut visus pārdošanas apjomus, kas veikti konkrētajā tirgū, neizslēdzot to pārdošanas apjomu vērtību, kurus pārkāpums neskāra. Turpretī šī sprieduma 70. punktā Vispārējā tiesa esot apgalvojusi, ka naudas soda aprēķināšanai vērā ņemtajā pārdošanas apjoma vērtībā ir jāietver tā pārdošanas apjoma vērtība, attiecībā uz kuru ir izraisīta izkropļota konkurence konkrētajā tirgū. Tāpat minētā sprieduma 68. punktā Vispārējā tiesa esot definējusi minētajai aprēķināšanai vērā ņemamo pārdošanas apjoma vērtību, atsaucoties uz to preču pārdošanas apjomu, kuras ir pārkāpuma priekšmets, un to produktu pārdošanas apjomu, kuri ir ierobežojošas darbības priekšmets. Turklāt šī paša sprieduma 62. punktā esot norādīts, ka ir jāpastāv saiknei starp vērā ņemto pārdošanas apjomu vērtību un pārkāpumu.

38 Sestkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un pārkāpusi *LGD* tiesības uz aizstāvību, piešķirot lielāku nozīmi neatspēkojamai prezumpcijai, saskaņā ar kuru aplūkotais pārkāpums ir skāris visus konkrētajā tirgū īstenotos pārdošanas apjomus. Pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai šāda prezumpcija neesot ieviesta un tajās, gluži pretēji, Komisijai esot uzlikts pienākums, katrā atsevišķā gadījumā pārbaudīt, vai aplūkotais pārkāpums ir skāris pārdošanas apjomus. Tādējādi Vispārējā tiesa neesot izvērtējusi *LGD* iesniegtos pierādījumus.

39 Komisija apgalvo, ka šī [pamata] daļa ir nepamatota, jo nedz Tiesas judikatūrā, nedz minētajās pamatnostādnēs nav liegts ņemt vērā iekšējos pārdošanas apjomus, lai aprēķinātu naudas sodu. Katrā ziņā arguments esot neefektīvs, jo esot skaidrs, ka *LGD* attiecībā pret *Philips* un *LGE* īstenotie pārdošanas apjomi esot pārdošanas apjomi citiem uzņēmumiem. Turklāt gan Komisijas lēmumu pieņemšanas praksei, gan to pašu pamatnostādņu 13. punktam esot atbilstoši neierobežot naudas soda aprēķināšanai vērā ņemamo pārdošanas apjomu vērtību tikai ar darījumiem, kurus aplūkotā aizliegtā vienošanās skārusi tieši.

– Par pirmā pamato otro daļu, kas attiecas uz pārkāpuma ietekmi uz *LGD* iekšējiem pārdošanas apjomiem saviem mātesuzņēmumiem

40 Ar pirmā pamata otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā iebilst, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 73. un 83. punktā nosprieda, ka katrā ziņā aizliegtā vienošanās patiešām skāra *LGD* iekšējos pārdošanas apjomus saviem mātesuzņēmumiem.

41 Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka, pārsūdzētā sprieduma 86. punktā norādot, ka Komisijas rīcībā nav pierādījumu specifiski attiecībā uz *LGD* iekšējiem pārdošanas apjomiem *LGE* un *Philips*, kas īstenoti laikposmā no 2002. gada jūlija līdz 2005. gada septembrim, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā un pārkāpusi *LGD* tiesības uz aizstāvību, ņemot vērā šos pārdošanas apjomus, lai aprēķinātu naudas sodu. Komisija šajā ziņā esot novirzījusies no prakses, kāda tika ievērota Komisijas 2009. gada 28. janvāra Lēmumā C(2009) 428, galīgā redakcija, par [..] procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39406 – Jūras cauruļvadi), kurā tā uzskatīja, ka samērīguma princips ir pret to, ka tiek ņemts vērā pārdošanas apjoms saistībā ar laikposmu, par kuru nav pieejams neviens pierādījums. Šī prakse esot apstiprināta arī Vispārējās tiesas judikatūrā (spriedumi *Dansk Rørindustri*/Komisija, T-21/99, EU:T:2002:74, 62. punkts, kā arī *IMI* u.c./Komisija, T-18/05, EU:T:2010:202, 95. punkts). Turklāt Vispārējā tiesa neesot novērtējusi, vai, ņemot vērā šo pierādījumu neesamību attiecībā uz laikposmu no 2002. gada jūlija līdz 2005. gada septembrim, *LGD* iekšējie pārdošanas apjomi saviem mātesuzņēmumiem ietilpst vienotā un turpinātā pārkāpumā visā inkriminētajā laikposmā.

42 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu un acīmredzami ir sagrozījusi pierādījumus, kad tā konstatēja, ka pretēji pārdošanas apjomiem, kas veikti attiecībā pret *Philips*, pārkāpums skāra ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomus, ko *LGD* īstenoja attiecībā pret *LGE*. No vienas puses, Vispārējā tiesa esot sagrozījusi 2001. gada 15. novembra sanāksmes protokolu, kas minēts pārsūdzētā sprieduma 76. punktā, šī sprieduma 150. punktā izsecinot vienīgi no šī dokumenta vispārēju noteikumu, saskaņā ar kuru aplūkotā aizliegtā vienošanās attiecoties arī uz iekšējiem pārdošanas apjomiem, lai gan minētajā dokumentā nekādi nav minēta nedz *LGE*, nedz *Philips* un ar tā saturu netiek pierādīta šāda vispārēja noteikuma pastāvēšana. No otras puses, Vispārējā tiesa esot sagrozījusi strīdīgā lēmuma tabulu Nr. 2, pārsūdzētā sprieduma 151. punktā no tās izsecinot, ka aizliegtā vienošanās ietekmēja ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas, ko *LGD* īstenoja attiecībā pret saviem mātesuzņēmumiem, cenu, lai gan šī tabula attiecās vienīgi uz specifiska veida *LCD* ekrāna monitoru pārdošanas apjomiem visiem *LGD* klientiem īsā sešu mēnešu laikposmā.

43 Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 125. punktā nav pietiekami tiesiski pamatojusi, kādēļ noraidīts to arguments, saskaņā ar kuru Komisija ir pārkāpusi *LGD* tiesības uz aizstāvību, kad tā secināja, ka aizliegtā vienošanās skar *LGD* iekšējos pārdošanas apjomus saviem mātesuzņēmumiem. Šajā ziņā esot pretrunīgi pārsūdzētā sprieduma 111. punktā konstatēt, ka "iebildums attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju pārdošanas apjomiem *LGE* un *Philips* jau izrietot no paziņojuma par iebildumiem", lai gan pārsūdzētā sprieduma 99. punktā tā pati Vispārējā tiesa norādīja, ka "ir taisnība, ka paziņojumā par iebildumiem nav skaidri apgalvots, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju pārdošanas apjomus *LGE* un *Philips* skāra aizliegtā vienošanās". Ja *LGD* paziņojuma par iebildumiem brīdī būtu zinājusi, ka Komisija paredz iekļaut šos pārdošanas apjomus

šiem mātesuzņēmumiem naudas soda aprēķinā tādēļ, ka šie pārdošanas apjomi tika īstenoti aizliegtās vienošanās skartajā tirgū, *LGD* būtu varējusi izvirzīt savus argumentus šajā ziņā, tā vietā lai paskaidrotu iemeslus, kuru dēļ pārdošanas apjomi, kas īstenoti vienas un tās pašas grupas ietvaros, vispārēji nebūtu ņemami vērā, aprēķinot naudas sodu.

44 Komisija būtībā apgalvo, ka pirmā pamata otrā daļa ir neefektīva, jo, lai gan tika uzskatīts, ka šī [pamata] daļa ir pamatota, tā neliegtu to, ka, lai aprēķinātu naudas sodu, tiktu ņemti vērā ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomi, ko *LGD* īstenoja attiecībā pret *Philips* un *LGE*. Katrā ziņā šī daļa esot nepamatota.

Tiesas vērtējums

45 Vispirms ir jānorāda, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas pirmā pamata pirmās daļas ietvaros vairākkārtēji iebilst, ka Vispārējā tiesa esot konstatējusi, ka Komisija bija tiesīga iekļaut *LGD* iekšējo pārdošanas apjomus saviem mātesuzņēmumiem, proti, *LGE* un *Philips*, to pārdošanas apjomu vērtībā, kas tiek ņemti vērā naudas soda apmēra aprēķināšanai.

46 Tomēr ir jānorāda, ka atbilstoši skaidri no pārsūdzētā sprieduma 136.–145. punkta izrietošajam Vispārējā tiesa konstatēja, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas, ko tās šajā tiesā nav apstrīdējušas, neveidoja vienu uzņēmumu ar *LGE* un *Philips* LESD 101. panta piemērošanas nolūkos un tātad tās nebija vertikāli integrēts uzņēmums tādējādi, ka konkrētie apelācijas sūdzības iesniedzēju pārdošanas apjomi pēdējiem minētajiem tika iekļauti kategorijā "tiešs pārdošanas apjoms EEZ", kas ietilpst ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomā neatkarīgām trešām personām. Turklāt šo secinājumu apelācijas sūdzības iesniedzējas savā apelācijas sūdzībā nav apstrīdējušas. Gluži pretēji, tiesas sēdes laikā apelācijas sūdzības iesniedzējas skaidri apgalvoja, ka ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomi to mātesuzņēmumiem nebija iekšēji pārdošanas apjomi.

47 Šādos apstākļos, ciktāl apelācijas sūdzības iesniedzējas pirmā pamata pirmās daļas ietvaros iebilst, ka Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka Komisija bija tiesīga iekļaut *LGD* iekšējo pārdošanas apjomu saviem mātesuzņēmumiem, to pārdošanas apjomu vērtībā, kas tiek ņemti vērā naudas soda apmēra aprēķināšanai, to argumenti ir jānoraida, jo tās baltās uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju.

48 Ciktāl ar minēto [pamata] daļu apelācijas sūdzības iesniedzējas iebilst, ka Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka Komisija bija tiesīga iekļaut konkrēto *LGD* pārdošanas apjomu saviem mātesuzņēmumiem to pārdošanas apjomu vērtībā, kas tiek ņemti vērā naudas soda apmēra aprēķināšanai, ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalās pārkāpumā, naudas sods nepārsniedz 10 % no tās kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

49 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, Komisijai katrā konkrētā gadījumā, ņemot vērā arī tā kontekstu, kā arī ar minēto regulu izveidotās sodu sistēmas izvirzītos mērķus, ir jānovērtē iecerētā ietekme uz attiecīgo uzņēmumu, it īpaši ņemot vērā apgrozījumu, kas atspoguļo šī uzņēmuma patieso ekonomisko situāciju laikposmā, kad ticis izdarīts pārkāpums (spriedumi *Britannia Alloys & Chemicals*/Komisija, C-76/06 P, EU:C:2007:326, 25. punkts, kā arī *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 53. punkts).

50 Atbilstoši pastāvīgajai Tiesas judikatūrai, nosakot naudas soda apmēru, ir atļauts ņemt vērā gan uzņēmuma kopējo apgrozījumu, kas ietver, kaut arī aptuvenu un neskaidru, norādi uz uzņēmuma lielumu un tā ekonomisko spēju, gan arī tikai daļu no šī apgrozījuma, ko veido preces, attiecībā uz kurām izdarīts pārkāpums, un tādējādi ietver norādi uz pārkāpuma apmēru (spriedumi *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, no 100/80 līdz 103/80, EU:C:1983:158, 121. punkts; *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P,

EU:C:2005:408, 243. punkts; *Archer Daniels Midland* un *Archer Daniels Midland Ingredients*/Komisija, C-397/03 P, EU:C:2006:328, 100. punkts, kā arī *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 54. punkts).

51 No Tiesas judikatūras izriet, ka, lai gan ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu Komisijai ir atstāta novērtējuma brīvība, regulā tomēr tās izmantošana ir ierobežota, nosakot objektīvus kritērijus, kas Komisijai ir jāievēro. Tā, pirmkārt, iespējami piemērojamajam naudas soda apmēram ir skaitlisks un absolūts maksimālais apmērs, tādējādi naudas soda maksimālais apmērs, kāds var tikt piemērots kādam uzņēmumam, ir iepriekš nosakāms. Otrkārt, šīs novērtējuma brīvības izmantošanu ierobežo arī uzvedības normas, ko Komisija pati sev ir noteikusi, it īpaši jau Pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai (spriedums *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 55. punkts).

52 Minēto pamatnostādņu 13. punktā ir noteikts, ka, "lai noteiktu naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši [..] iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu [apjoma vērtību] atbilstošajā EEZ teritorijā". Šo pašu pamatnostādņu 6. punktā ir precizēts, ka "pārkāpumā iesaistīto preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu [apjoma vērtību] saistībā ar pārkāpuma izdarīšanas ilgumu uzskata par piemērotu kompensācijas vērtību, kur parādās gan pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, gan katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma vainas īpatsvars".

53 Kā Tiesa jau ir nospriedusi, no tā izriet, ka Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 13. punkta mērķis ir uzņēmumam uzliktā naudas soda apmēra aprēķinā kā sākumpunktu izmantot apmēru, kas atspoguļo pārkāpuma ekonomisko ietekmi un šī uzņēmuma nozīmi pārkāpumā. Līdz ar to, lai arī minētajā 13. punktā paredzētais pārdošanas apjoma vērtības jēdziens, protams, nevar tikt piemērots tādējādi, lai tas ietvertu attiecīgā uzņēmuma pārdošanas apjomu, kas neietilpst pārmestās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomā, tas tomēr apdraudētu ar šo tiesību normu sasniedzamo mērķi, ja šis jēdziens tiktu uzskatīts par tādu, kurš attiecas vienīgi uz apgrozījumu, kas panākts tikai ar pārdošanas apjomu, par kuru ir konstatēts, ka to ir reāli ietekmējusi aizliegtā vienošanās (spriedumi *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, EU:C:2013:464, 76. un 88. punkts, kā arī *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 57. punkts).

54 Ar šādu ierobežojumu turklāt mākslīgi tiktu samazināts konkrētā uzņēmuma izdarītā pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, jo tas vien, ka ir ticis atrasts ierobežots skaits tiešu pierādījumu par aizliegtās vienošanās reāli ietekmēto pārdošanas apjomu, izraisītu, ka galu galā naudas sods tiktu uzlikts bez reālas saiknes ar attiecīgās aizliegtās vienošanās piemērošanas jomu. Ar šādu atbalstu slepenībai tiktu apdraudēts arī LESD 101. panta mērķis izmeklēt un efektīvi sodīt pārkāpumus, un līdz ar to tas nevar tikt pieļauts (spriedumi *Team Relocations* u.c./Komisija, C-444/11 P, EU:C:2013:464, 77. punkts, kā arī *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 58. punkts).

55 Katrā ziņā jāuzsver, ka kopējā apgrozījuma daļa, ko veido to preču pārdošana, uz kurām attiecas pārkāpums, pati par sevi ir labākais rādītājs, kas atspoguļo šī pārkāpuma ekonomisko nozīmi (spriedums *Guardian Industries* un *Guardian Europe*/Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Izskatāmajā lietā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 97. punktā tātad pamatoti ir nospriedusi, ka "iespējamība Komisijai iekļaut nozīmīgajā pārdošanas apjomu vērtībā naudas soda apmēra aprēķināšanai ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomus, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējas ir īstenojošas attiecībā pret *LGE* un *Philips*, ir atkarīga nevis no tā, vai šie pārdošanas apjomi ir īstenoti par cenām, kuras ir ietekmējusi aizliegtā vienošanās, bet gan vienīgi no tā, ka tie ir īstenoti skartajā tirgū ar aizliegtās vienošanās, kurā piedalījās apelācijas sūdzības iesniedzējas, pastāvēšanu".

57 Šajā ziņā Vispārējā tiesa šī sprieduma 65. un 66. punktā pamatoti ir balstījusies vispirms uz Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai 13. punktu, konstatējot, ka tas attiecas uz pārdošanas apjomiem, kuri tiek īstenoti nozīmīgajā tirgū, uz kuru attiecas pārkāpums, nevis uz tiem gadījumiem, saistībā ar kuriem Komisijai ir dokumentāri pierādījumi par pārkāpumu, vēlāk minētā sprieduma 67. punktā uz Eiropas Savienības konkurences tiesību normu mērķi, pēc tam, kad tā bija norādījusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju piedāvātā interpretācija nozīmētu, ka, lai noteiktu naudas sodu pamatsummu, Komisijai būtu pienākums katrā gadījumā noteikt, kāds ir individuālais pārdošanas apjoms, ko ietekmējusi aizliegtā vienošanās, un, visbeidzot, šī paša sprieduma 68. punktā – uz judikatūru, kas izriet no sprieduma lietā *Musique Diffusion française* u.c./Komisija (no 100/80 līdz 103/80, EU:C:1983:158), kas ir atgādināts šī sprieduma 50. punktā.

58 Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 69. punktā tās neatkarīgā faktu vērtējuma ietvaros, turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējām neizvirzot nekādu faktu sagrozīšanu, konstatējusi, ka ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomi, kurus pēdējās minētās ir īstenojušas attiecībā pret *LGE* un *Philips*, ir realizēti tirgū, kuru skar pārkāpums, Vispārējā tiesa, nepieļaujot kļūdu tiesību piemērošanā, šī sprieduma 71. un 72. punktā uzskatīja, ka Komisija bija tiesīga ņemt vērā minētos tirdzniecības apjomus, lai aprēķinātu tām uzliekamā naudas soda apmēru, turklāt nav nozīmes tam, vai *LGE* un *Philips* patiešām maksāja paaugstinātas cenas aizliegtās vienošanās dēļ un vai tās pārnesa šo iespējamo palielināšanu uz to gala preču cenu, kurās iekļauti ar karteli aptvertie *LCD* un kuras tās pārdeva EEZ patērētājam.

59 Šādos apstākļos Vispārējai tiesai nebija nedz jāprecizē iemesli, kuru dēļ minēto *LCD* pārdošanas apjomi, kādus *LGD* īstenoja attiecībā pret *LGE* un *Philips*, par spīti līguma, kurš saistīja *LGD* ar pēdējam minētajām, noteikumiem to kopuzņēmuma nolīguma ietvaros, ir varējuši izkropļot konkurenci konkrētajā tirgū, nedz jāpārbauda apelācijas sūdzības iesniedzēju šajā ziņā iesniegtie pierādījumi.

60 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, neņemot vērā attiecībā pret neatkarīgām trešām personām īstenoto tirdzniecības apjomu vērtību, jo uzņēmumam, kurš ir bijis aizliegtas vienošanās dalībnieks, ir īpašas strukturālas saiknes ar šīm trešām personām, nepamatoti tiktu sniegtas priekšrocības šādam uzņēmumam, ļaujot tam izvairīties no sankcijām, kas ir samērīgas ar tā nozīmi to produktu tirgū, kas ir šī pārkāpuma priekšmets (skat. pēc analoģijas spriedumu *Guardian Industries* un *Guardian Europe* /Komisija, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 59. un 63. punkts).

61 Papildus ieguvumam, uz kuru varētu cerēt tādas aizliegtās vienošanās [ietvaros], kurā ir paredzēta cenu horizontāla noteikšana attiecībā uz pārdošanu neatkarīgām trešām personām, uzņēmums var gūt labumu no šādas aizliegtas vienošanās, palielinot savus pārdošanas apjomus uzņēmumiem, ar kuriem pastāv noteiktas strukturālas saiknes, ja pēdējie minētie uzņēmumi nav pakļauti palielinātām cenām, kas noteiktas aizliegtās vienošanās ietvaros, jo tādēļ minētajam uzņēmumam attiecībā pret tā konkurentiem, kuri konkrētajā tirgū piedāvā šīs palielinātās cenas, tiek piešķirta konkurences priekšrocība.

62 Turklāt pats fakts, ka uzņēmums konkrētajā tirgū īsteno pārdošanas apjomus neatkarīgām trešām personām par šādām paaugstinātām cenām, izraisa konkurences izkropļojumu, kurš ietekmē visu konkrēto tirgu, nelabvēlīgi ietekmējot it īpaši patērētājus.

63 No tā izriet, kā to pārsūdzētā sprieduma 70. punktā būtībā norādījusi Vispārējā tiesa, ka pat tad, ja aizliegtā vienošanās neattiecas uz aplūkoto preču pārdošanu uzņēmumiem, kuri ir saistīti ar šīs aizliegtās vienošanās dalībniekiem, konkurence konkrētajā tirgū ir izkropļota, kā rezultātā šie pārdošanas apjomi var tikt ņemti vērā naudas soda aprēķināšanai.

64 Pretēji tam, ko norāda apelācijas sūdzības iesniedzējas, to darot Vispārējā tiesa nav nekādi piešķīrusi lielāku nozīmi neatspēkojamai prezumpcijai, saskaņā ar kuru attiecīgais pārkāpums ir skāris visus konkrētajā tirgū īstenotos pārdošanas apjomus. Turpretī, kā izriet no šī sprieduma 48.–59. punkta, Vispārējā tiesa, norādot pamatojumu, kurā nav pieļauta neviena kļūda tiesību piemērošanā, uzskatīja, ka, pat nepastāvot nekādiem pierādījumiem, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju ar karteli aptverto *LCD*

pārdošanas apjomus to mātesuzņēmumiem šis pārkāpums ir ietekmējis, tomēr šie pārdošanas apjomi var tikt ņemti vērā apelācijas sūdzības iesniedzējām uzliekamā naudas soda apmēra aprēķināšanai, jo tie ir īstenoti tirgū, kuru skāra pārkāpums. Tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzēju argumenti ir balstīti uz kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju, un tātad tie ir noraidāmi.

65 Turklāt nevar iebilst, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi pretrunas pārsūdzētā sprieduma 62.un 68.–70. punktā norādītajā pamatojumā.

66 Šī sprieduma 62. punktā norādot, ka Komisijai esot bijis "jāpaskaidro arī, kāda saikne [apelācijas sūdzības iesniedzēju] pārdošanas apjomam *LGE* un *Philips* ir ar aizliegto vienošanos", minētā sprieduma 68. punktā atgādinot, ka "no pastāvīgās judikatūras izriet, ka apgrozījuma daļa, kas rodas no pārkāpumā iesaistītajām precēm, sniedz pareizu norādi par pārkāpuma plašumu konkrētajā tirgū", un šī paša sprieduma 70. punktā vēršot uzmanību uz to, ka, "ja produkts, uz kuru attiecas aizliegtā vienošanās, tiek pārdots iekšējā tirgū, konkurence tajā tiek izkropļota", Vispārējā tiesa ir tikai paudusi tos pašus apsvērumus, uz kuriem ir balstīts viss tās pamatojums un kas ir pārņemti it īpaši pārsūdzētā sprieduma 66. un 97. punktā, saskaņā ar kuru Komisija varēja ņemt vērā apelācijas sūdzības iesniedzēju pārdošanas apjomus *LGE* un *Philips*, lai aprēķinātu naudas soda apmēru, jo šie pārdošanas apjomi ir īstenoti tirgū, kuru skāra pārkāpums.

67 Turklāt attiecībā uz pret Vispārējo tiesu vērsto iebildumu, ka tā ir novirzījusies no Komisijas lēmumu pieņemšanas prakses, pietiek atgādināt, kā to pārsūdzētā sprieduma 143. punktā dara Vispārējā tiesa, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru Komisijas iepriekšējā lēmumu pieņemšanas prakse nepieder pie naudas sodiem konkurences tiesību jomā piemērojamām tiesību normām (skat. spriedumus *JCB Service*/Komisija, C-167/04 P, EU:C:2006:594, 205. punkts; *Tomra Systems* u.c./Komisija, C-549/10 P, EU:C:2012:221, 104. punkts, kā arī *Team Relocations*u.c./Komisija, C-444/11 P, EU:C:2013:464, 82. punkts).

68 Līdz ar to pirmā pamata pirmā daļa ir noraidāma kā nepamatota.

69 Šādos apstākļos šī pamata otrā daļa, ar kuru apelācijas sūdzības iesniedzējas vēlas apstrīdēt pārsūdzētā Vispārējās tiesas sprieduma 73.–89. un 147.–154. punktā izdarītos konstatējumus, saskaņā ar kuriem būtībā, kā tas izriet no šī 73. punkta, "katrā ziņā" no lietas materiāliem izriet, ka uz apelācijas sūdzības iesniedzēju ar karteli aptverto *LCD* pārdošanas apjomiem *LGE* un *Philips* attiecās apspriedes aizliegtās vienošanās ietvaros un ka Komisija ir pietiekami tiesiski pierādījusi, ka ar aizliegto vienošanos tika ietekmēti arī šie pārdošanas apjomi, ir noraidāma kā neefektīva, ciktāl tā attiecas uz iemesliem, kas ir pārmērīgi šajā spriedumā (skat. it īpaši spriedumu *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P, EU:C:2005:408, 148. punkts).

70 Kā izriet no pirmā pamata pirmās daļas pārbaudes, iemesli, kas izklāstīti pārsūdzētā sprieduma 65.–72. un 97. punktā, paši par sevi pamato minēto pārdošanas apjomu ņemšanu vērā naudas soda aprēķināšanai.

71 No tā izriet, ka pirmais pamats ir noraidāms pilnībā.

Par otro pamatu, kas attiecas uz daļēju atbrīvojumu no naudas soda

72 Šis pamats ir sadalāms divās daļās. Ar pirmo daļu apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas tiesību piemērošanā un nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, piešķirot uzņēmumam, kurš prasījis pilnīgu atbrīvojumu [no soda naudas], privileģētu statusu salīdzinājumā uzņēmumu, kurš ir prasījis daļēju atbrīvojumu. Ar otro daļu apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Vispārējā tiesa acīmredzami ir sagrozījusi pierādījumus un pieļāvusi kļūdu šī paziņojuma tiesību piemērošanā, atsakot *LGD* piešķirt daļēju atbrīvojumu no [naudas soda] attiecībā uz laikposmu pēc 2005. gada 26. augusta.

Par otrā pamata pirmo daļu, kas attiecas uz daļēja atbrīvojuma [no naudas soda] piešķiršanas nosacījumiem

– Lietas dalībnieku argumenti

73 Šajā daļā apelācijas sūdzības iesniedzējas iebilst, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējo daļu, piemērojot to šauri, atsakoties *LGD* piešķirt daļēju atbrīvojumu no naudas soda par 2005. gadu, nepierādot, ka *Samsung* sniegtā informācija pati par sevi ir pietiekams pamats, lai ļautu Komisijai pierādīt, ka attiecīgais pārkāpums šajā gadā ir ticis turpināts. No sprieduma lietā *Transcatab*/Komisija (T-39/06, EU:T:2011:562) izrietot, ka fakti tiek uzskatīti par tādiem, kas Komisijai iepriekš nav bijuši zināmi, kuru pierādījumu iesniedz uzņēmums, kas lūdz piešķirt daļēju atbrīvojumu [no naudas soda], ja šie fakti "ļauj[..] Komisijai nonākt pie jauniem secinājumiem par pārkāpumu".

74 Pēc apelācijas sūdzības iesniedzēju domām, pierādījumiem, kurus tās ir iesniegušas to 2006. gada 20. jūlija paziņojumā, bija daudz lielāka vērtība nekā tiem, kurus bija iesniegusi *Samsung*, jo tie attiecās uz visu pārkāpuma ilgumu līdz 2006. gada februārim, galvenajām daudzpusējām sanāksmēm, uz visiem dalībniekiem, kā arī dažādu kategoriju produktiem, turpretī *Samsung* iesniegtie pierādījumi attiecās uz ļoti neilgu laiku un nedaudziem faktiem un tie neesot ļāvuši Komisijai apsūdzēt un sodīt vairākus aizliegtās vienošanās dalībniekus saistībā ar faktiem, kas radušies 2005. gadā. Tādējādi Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 189. un 190. punktā esot pati piekritusi, ka strīdīgais lēmums visbiežāk ir balstīts uz pierādījumiem, kurus saistībā ar 2005. gadu ir iesniegušas apelācijas sūdzības iesniedzējas un ka apelācijas sūdzības iesniedzēju sniegtajai informācijai patiešām bija augstāks pierādījuma spēks nekā agrākajiem *Samsung* norādītajiem pierādījumiem.

75 Apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka Vispārējās tiesas veiktā Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas interpretācija ir pretrunā šīs tiesību normas būtībai, jo tās rezultātā citi aizliegtās vienošanās dalībnieki, kas nav uzņēmums, kurš lūdzis piešķirt pilnīgu atbrīvojumu [no naudas soda], tiek atturēti no nozīmīgu pierādījumu par jauniem faktiem, kurus šis pēdējais minētais uzņēmums nav izpaudis un kuri apstiprina izdarītā pārkāpuma vēl ilgāku laikposmu, sniegšanas, jo ir maz ticams, ka šie citi dalībnieki par šo papildus laikposmu saņems daļēju atbrīvojumu [no naudas soda], un tie riskē pat ar to, ka tiem tiks piespriests lielāks naudas sods.

76 Komisija uzskata, ka apelācijas sūdzības otrā pamata pirmā daļa ir noraidāma, jo tā ir balstīta uz kļūdainu minētās tiesību normas interpretāciju.

– Tiesas vērtējums

77 Jāatgādina, ka Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļā ir paredzēts, ka, "ja uzņēmums iesniedz pierādījumus, kas attiecas uz Komisijai iepriekš nezināmiem faktiem, kuri tieši attiecas uz iespējamā karteļa nopietnumu [iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu] vai ilgumu, Komisija neņem tos vērā, nosakot sodanaudu [naudas sodu] uzņēmumam, kas iesniedzis šos pierādījumus".

78 Kā to pārsūdzētā sprieduma 166. punktā pamatoti norādīja Vispārējā tiesa, no paša šīs tiesību normas formulējuma izriet, ka tajā paredzētais daļējais atbrīvojums [no naudas soda] prasa, lai būtu izpildīti divi nosacījumi, proti, pirmkārt, attiecīgais uzņēmums ir pirmais, kurš ir pierādījis Komisijai iepriekš nezināmus faktus, un, otrkārt, šiem faktiem ir bijusi tieša ietekme uz iespējamās aizliegtās vienošanās smagumu vai ilgumu, ļaujot Komisijai nonākt pie jauniem secinājumiem par pārkāpumu.

79 Kā izriet no Tiesas judikatūras, vārdi "Komisijai [..] nezināmus faktus", kas saistīti ar pirmo no šiem nosacījumiem, ir viennozīmīgi un ļauj izmantot, tāpat kā to pārsūdzētā sprieduma 167. punktā norādīja Vispārējā tiesa, šauru Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas

interpretāciju, ierobežojot to tikai ar gadījumiem, kad kāda sabiedrība, kas ir aizliegtās vienošanās dalībniece, sniedz Komisijai jaunu informāciju attiecībā uz pārkāpuma smagumu vai ilgumu, izslēdzot gadījumus, kuros sabiedrība vienīgi sniedz informāciju, kas ļauj pastiprināt pierādījumus attiecībā uz pārkāpuma esamību (šajā ziņā skat. rīkojumu *Kuwait Petroleum* u.c./Komisija, C-581/12 P, EU:C:2013:772, 19. punkts).

80 Izskatāmajā lietā no pārsūdzētā sprieduma 189. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa tās neatkarīgā faktu vērtējuma ietvaros norādīja, turklāt šajā ziņā netiek apgalvota nekāda faktu sagrozīšana, ka "[apelācijas sūdzības iesniedzēju] 2006. gada 20. jūlija paziņojuma sniegšanas brīdī *Samsung* iesniegto pierādījumu dēļ Komisija zināja, ka divpusējie sakari starp dažiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem 2005. gadā turpinājās".

81 Tādējādi Vispārējā tiesa, konstatējusi, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju sniegtā informācija attiecās uz faktiem, kuri Komisijai bija iepriekš zināmi, vienīgi šī iemesla dēļ pamatoti varēja pārsūdzētā sprieduma 194. punktā noraidīt apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentus, kuri attiecās uz daļēja atbrīvojuma no naudas soda piešķiršanu atbilstoši Paziņojuma par iecietību 23. punkta b) apakšpunkta pēdējai daļai saistībā ar šiem faktiem, turklāt tai nebija nekāda pienākuma pārbaudīt, vai šī informācija varēja ļaut Komisijai izdarīt jaunus secinājumus par pārkāpumu, un tādējādi tai nebija vajadzības salīdzināt to pierādījumu spēku attiecībā pret informāciju, kuru iepriekš sniegusi *Samsung*.

82 Līdz ar to nav svarīgi, ka pārsūdzētā sprieduma 189. un 190. punktā Vispārējā tiesa ir konstatējusi attiecīgi, ka strīdīgais lēmums "visbiežāk ir balstīts uz pierādījumiem, kurus saistībā ar 2005. gadu ir iesniegušas [apelācijas sūdzības iesniedzējas]", un ka "[pēdējo minēto] 2006. gada 20. jūlijā sniegt[ajai] informācij[ai] [..] patiešām bija augstāks [..] spēks nekā agrākajiem *Samsung* norādītajiem pierādījumiem".

83 Turklāt ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa šos secinājumus, kā tas skaidri izriet no šī sprieduma 190. punkta, ir izdarījusi pakārtoti, nevis lai pamatotu atteikumu piešķirt daļēju atbrīvojumu no naudas soda par 2005. gadu, bet gan lai paskaidrotu iemeslus, kuru dēļ Komisija apelācijas sūdzības iesniedzējām piešķīra naudas soda apmēra samazinājumu, Paziņojumā par iecietību paredzētie šāda samazinājuma nosacījumi ir atšķirīgi no nosacījumiem, kas paredzēti daļēja atbrīvojuma no naudas soda piešķiršanai.

84 Turklāt pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas, šī minētā paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta pēdējās daļas interpretācija nekādā ziņā nav pretrunā tajā izvirzītajam mērķim, jo, kā Vispārējā tiesa ir nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 167. punktā, iecietības programmas efektivitāte tiktu ietekmēta, ja uzņēmumiem zustu stimuls būt pirmajiem, kas sniedz informāciju, ziņojot Komisijai par aizliegto vienošanos (šajā ziņā skat. rīkojumu *Kuwait Petroleum* u.c./Komisija, C-581/12 P, EU:C:2013:772, 20. punkts).

85 Tādējādi, ja uzņēmums, kurš kā pirmais Komisijai, lai atbilstoši šim pašam paziņojumam saņemtu pilnīgu atbrīvojumu no naudas soda, sniedz pierādījumus, kuri tai ļauj konstatēt LESD 101. panta pārkāpumu, nav izpaudis informāciju, kura apliecina, ka attiecīgais pārkāpums ir noticis ilgāku laiku, nekā šajos pierādījumos norādītais, ikviens cits uzņēmums, kurš ir bijis pārkāpuma dalībnieks, pretēji tam, ko norāda apelācijas sūdzības iesniedzējas, tiek mudināts būt par pirmo, kurš izpauž šādu informāciju, jo ar šādu izpaušanu var tikt pamatota daļēja atbrīvojuma no naudas soda atbilstoši šī paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta pēdējai daļai piešķiršana. Tomēr, kā tas tika konstatēts iepriekš šī sprieduma 80. punktā, izskatāmajā lietā nav tieši šāda situācija attiecībā uz ziņām, kādas Komisijai bija par pārkāpuma turpināšanos 2005. gadā.

86 Protams, uzņēmums, kurš Komisijai sniedz informāciju atbilstoši Paziņojumam par iecietību, tā kā tas parasti nezina par pierādījumiem, kādi jau ir Komisijas rīcībā, nevar droši zināt, ka tas atbilst nosacījumiem, lai saņemtu šī paziņojuma 23. punkta b) apakšpunkta pēdējā daļā daļējo atbrīvojumu [no naudas soda].

87 Tomēr minētā paziņojuma mērķis nav novērst šādas šaubas, bet gan, gluži pretēji, kā to pārsūdzētā sprieduma 163. punktā pamatoti ir nospriedusi Vispārējā tiesa, tā vēlamais efekts ir radīt nenoteiktības klimatu aizliegtās vienošanās iekšienē, veicinot ziņošanu par to Komisijai.

88 Apelācijas sūdzības iesniedzējas nevarētu arī apgalvot, ka Vispārējās tiesas pārsūdzētajā spriedumā norādītā interpretācija padarītu praktiski neiedomājamu daļēja atbrīvojuma no naudas soda piešķiršanu, jo, kā tas izriet it īpaši no pārsūdzētā sprieduma 182. un 195.–203. punkta, tās tieši ir saņēmušas šādu daļēju atbrīvojumu no naudas soda par 2006. gada janvāri.

89 Apelācijas sūdzības iesniedzējas turklāt kļūdaini pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nepietiekami ir pamatojusi pārsūdzēto spriedumu šajā kontekstā. Kā izriet no visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem, šajā spriedumā, it īpaši tā 166., 167. un 189. punktā, ar prasīto skaidrību ir izklāstīti iemesli, kuru dēļ Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisija bija tiesīga atteikt apelācijas sūdzības iesniedzējām daļēja atbrīvojuma no naudas soda par 2005. gada piešķiršanu.

90 Līdz ar to otrā pamata pirmā daļa ir noraidāma kā nepamatota.

Par otrā pamata otro daļu, kas attiecas uz daļēju atbrīvojumu no [naudas soda] attiecībā uz laikposmu pēc 2005. gada 26. augusta

– Lietas dalībnieču argumenti

91 Ar šo [pamata] daļu apelācijas sūdzības iesniedzējas iebilst, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa ir atteikusi daļēju atbrīvojumu no naudas soda *LGD* attiecībā uz laikposmu pēc 2005. gada 26. augusta, lai gan Komisijai nebija nekādu pierādījumu, kurus būtu iesniedzis uzņēmums, kurš ir lūdzis pilnīgu atbrīvojumu [no naudas soda], un ar kuriem tiktu pierādīts, ka *LGD* turpināja būt aizliegtās vienošanas dalībniece pēc šī datuma. Vienīgais *Samsung* iesniegtais pierādījums par laikposmu pēc 2005. gada augusta esot 2005. gada 6. decembra elektroniskā vēstule par iespējamiem divpusējiem sakariem starp *Samsung*, no vienas puses, un *AU Optronics Corp*. un *Chi Mei Optoelectronics Corp*., no otras puses, kurā nebija minēta *LGD* vai citi dalībnieki. Pārsūdzētā sprieduma 187. punktā, pieņemot, ka šis dokuments varētu attiekties uz visiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem, tostarp *LGD*, Vispārējā tiesa esot sagrozījusi tā saturu.

92 Otrkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 193. punktā secinot, ka *Samsung* iesniegtie pierādījumi ļāva Komisijai pieņemt, ka *LGD* turpināja piedalīties pārkāpumā līdz tā izbeigšanai, jo runa ir par vienotu un turpinātu pārkāpumu. Šis secinājums esot pretrunā judikatūrai, kas izriet no sprieduma lietā *Dansk Rørindustri*/Komisija (T-21/99, EU:T:2002:74, 62. punkts), kurā Vispārējā tiesa esot secinājusi, ka Komisija bez pierādījumiem var pieņemt, ka aizliegtās vienošanās dalībnieks tajā ir piedalījies līdz pēdējās minētās izbeigšanai.

93 Treškārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka minētajā 193. punktā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā, ciktāl Vispārējā tiesa ir uzskatījusi, ka attiecīgie pierādījumi ļāva Komisijai uzskatīt *LGD* par atbildīgo par citu dalībnieku rīcību, nenovērtējot šauros nosacījumus šādas atbildības noteikšanai. Saskaņā ar Vispārējās tiesas judikatūru šī atbildība uzņēmumam var tikt noteikta tikai tad, ja ir konstatēts, ka attiecīgais uzņēmums zināja par citu dalībnieku pārkāpjošo rīcību vai ka tas varēja to saprātīgi paredzēt un bija gatavs uzņemties ar to saistīto risku (spriedumi *BASF* un *UCB*/Komisija, T-101/05 un T-111/05, EU:T:2007:380, 160. punkts, kā arī *Denki Kagaku Kogyo* un *Denka Chemicals* /Komisija, T-83/08, EU:T:2012:48, 242. punkts). Tomēr izskatāmajā lietā bez *LGD* iesniegtajiem pierādījumiem Komisija nebūtu varējusi pagarināt pārkāpuma ilgumu pēc 2005. gada augusta attiecībā uz citiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem nekā *Samsung* un *Chi Mei Optoelectronics Corp*.

94 Komisija atgādina, ka Vispārējās tiesas secinājums, saskaņā ar kuru Komisija apelācijas sūdzības iesniedzēju veikto paziņojumu datumā, proti, 2006. gada 20. jūlijā, bija informēta par aizliegtās vienošanās turpināšanos visa 2005. gada garumā, ir faktu konstatēšana un novērtējums, izņemot gadījumu, kad sagrozīti Vispārējai tiesai iesniegtie pierādījumi, nav tiesību jautājums, kura kontroli veic Tiesa. Izskatāmajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzējas nenorādot nekādu pierādījumu sagrozīšanu, bet gan drīzāk uzskatot, ka 2005. gada 6. decembra elektroniskā vēstule ir nepietiekama, lai būtu par pamatu Vispārējās tiesas secinājumam.

– Tiesas vērtējums

95 Ir jāsecina, ka šī otrā pamata otrā daļa, kurā apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā iebilst, ka Vispārējā tiesa tām ir atteikusi daļēju atbrīvojumu no naudas soda par laikposmu pēc 2005. gada 26. augusta, pilnībā ir balstīta uz premisu, saskaņā ar kuru Vispārējā tiesa kļūdaini ir uzskatījusi, ka Komisija par to, ka *LGD* ir aizliegtās vienošanās dalībniece, pēc šī datuma bija informēta vienīgi *Samsung* iesniegtās 2005. gada 6. decembra elektroniskās vēstules dēļ, kura ir citēta pārsūdzētās sprieduma 187. punktā un kuras saturu Vispārējā tiesa esot sagrozījusi.

96 Šāda premisa izriet no kļūdainas pārsūdzētā sprieduma interpretācijas.

97 Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā ne vien nav izdarījusi šādu secinājumu, bet gan no pārsūdzētā sprieduma 193. punkta turklāt skaidri izriet, ka, lai uzskatītu, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas turpināja būt aizliegtās vienošanās dalībnieces visa 2005. gada garumā, Vispārējā tiesa ir balstījusies nevis uz šo 2005. gada 6. decembra elektronisko vēstuli, bet uz citu *Samsung* iesniegtu dokumentu, proti, 2005. gada 14. janvāra elektronisko vēstuli, kas minēta šī sprieduma 185. punktā, kurā ir izteikta iespēja, ka aizliegtās vienošanās dalībnieks [varētu] lūgt apelācijas sūdzības iesniedzējām paziņot savus nodomus saistībā ar noteiktām cenām.

98 Šādos apstākļos apelācijas sūdzības iesniedzējas nevarētu iebilst, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi 2005. gada 6. decembra elektroniskās vēstules saturu, jo ar to netiekot pierādīts, ka tās turpināja būt aizliegtās vienošanas dalībnieces pēc 2005. gada 26. augusta, tā kā Vispārējā tiesa no šī dokumenta nekādā ziņā nav izdarījusi šādu secinājumu, bet gan ir balstījusies uz to, kā tas izriet no pārsūdzētā sprieduma 189. punkta, lai vispārīgāk konstatētu, ka aizliegtā vienošanās 2005. gada laikā ir turpinājusies.

99 Tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojumiem šajā ziņā nav pamata.

100 Pārējā daļā, tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējas neapstrīd 2005. gada 14. janvāra elektroniskās vēstules vērtējumu, ko Vispārējā tiesa ir veikusi pārsūdzētā sprieduma 193. punktā un kurš, izņemot sagrozīšanas gadījumu, ietilpst tās ekskluzīvajā kompetencē, otrā pamata otrā daļa atbilstoši iepriekš šī sprieduma 69. punktā atgādinātajai judikatūrai ir noraidāma kā neefektīva. Šis vērtējums Vispārējai tiesai bija pietiekams, lai pamatoti uzskatītu, ka Komisija zināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas ir aizliegtās vienošanās dalībnieces 2005. gadā. Apelācijas sūdzības iesniedzēju iebildumi attiecībā uz minētā 193. punkta otro daļu līdz ar to attiecas uz iemesliem, kas ir pārmērīgi.

101 Līdz ar to otrā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

102 No minētā izriet, ka otrais pamats ir jānoraida pilnībā.

103 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Par tiesāšanās izdevumiem

104 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

105 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest *LGD* un *LGDT* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tām šis spriedums ir nelabvēlīgs, tām jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *LG Display Co. Ltd.* un *LG Display Taiwan Co. Ltd* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]